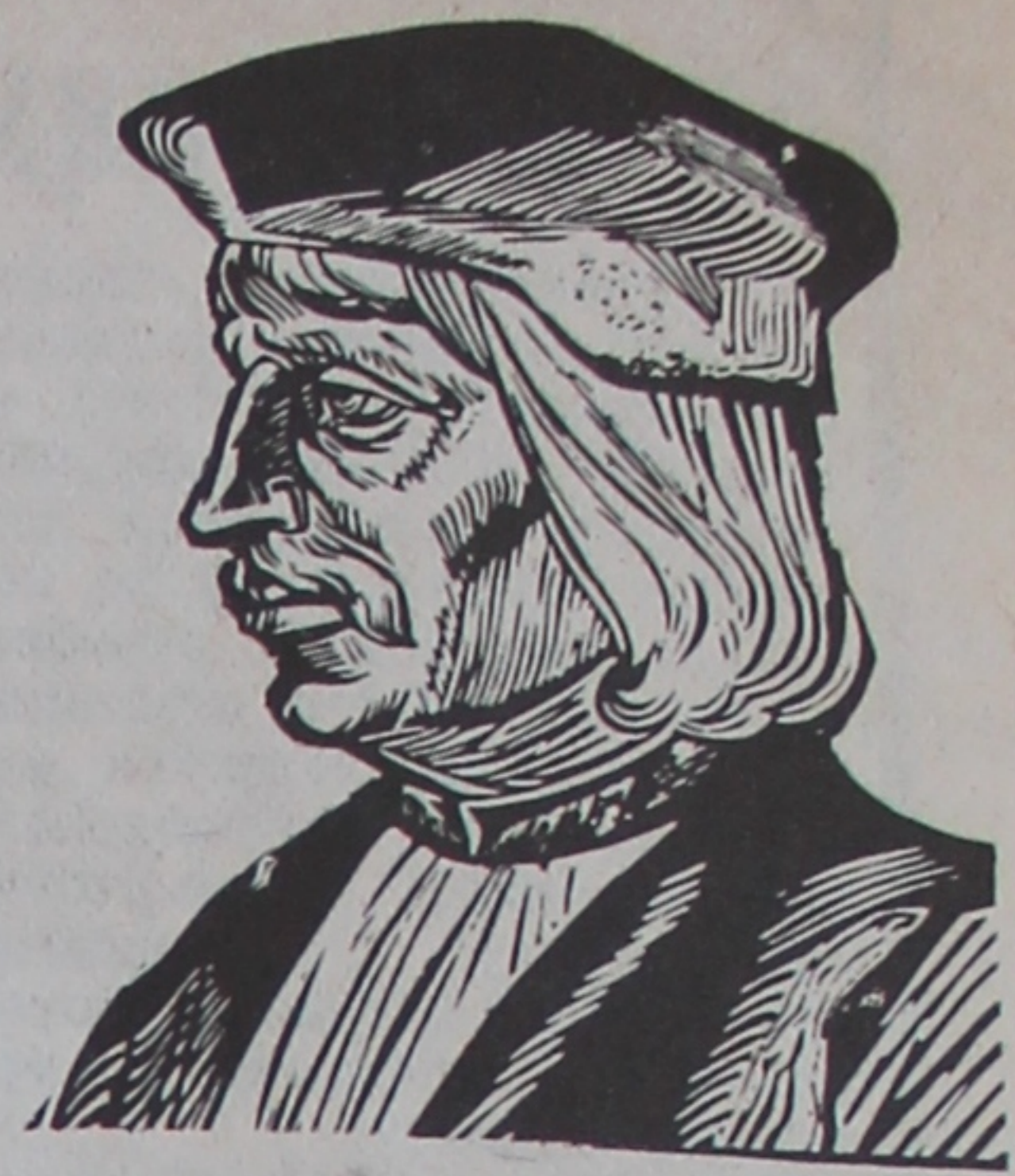

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСИТЭТ

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСИТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

№ 17 (860) Аўторак, 23 лістапада 1993 г. Газета заснавана ў верасні 1969 года Выходзіць два разы ў месяц Цана 1 руб.

Гэтых дзён не змоўкне слава

26 лістапада 1943 года часці 63-й арміі ва ўзаемадзеянні з 48-й арміяй і партызанскай брыгадай «Бальшавік» пасля жорсткіх баёў авалодалі горадам Гомелем. 822-дзённая яго акупацыя закончылася. Гомель быў першым абласным цэнтрам Беларусі, вызваленым Савецкай Арміяй ад гітлераўскага ярма.

Гомельская аперацыя мела вялікае ваенна-стратэгічнае і палітычнае значэнне для наступнага вызвалення Беларусі. Гэта разумела нямецкае камандаванне і таму непасрэдна пад Гомелем сканцэнтравала часці 2-й і 9-й армій, якія падтрымліваліся танкамі, артылерыяй і авіяцыяй.

Стаўка Вярхоўнага галоўнакамандавання надавала вялікае значэнне дзеянням войск Цэнтральнага фронту пад камандаваннем генерала арміі К. К. Ракасоўскага, перайменаванага затым у Беларускі, а пасля ў 1-ы Беларускі. У перыяд падрыхтоўкі Гомельскай аперацыі ў прыфрантавай паласе знаходзіліся СНК БССР і ЦК КП(б)Б. Камандаванне фронтам устанавіла цесныя сувязі з партызанамі. У штаб Гомельскага партызанскага злучэння прыбылі з рацыямі прадстаўнікі штаба фронту. На партызанскую аэрадромную пляцоўку прыбывалі франтавыя самалёты.

ЦК КП(б)Б і ўрад БССР звярнуліся да народа з заклікам узмацніць удары па ворагу, зліць іх з магутнымі ударамі наступаючай Савецкай Арміі. Зварот знайшоў водгук сярод насельніцтва Гомельшчыны. Тысячы людзей уздымаліся на барацьбу з фашыстамі.

На Гомельска-Рагачоўскім напрамку паўночнай Гомеля вяла наступленне 3-я армія генерала А. В. Гарбатава, непасрэдна на Гомель наступала 63-я армія генерала В. Я. Колпакчы, паўднёвай Гомеля — 48-я армія генерала П. Л. Раманенкі і 65-я армія генерала П. І. Батава ў міжрэччы Сожа і Дняпра.

Паўстагоддзя Назад

Дапамогу часцям Савецкай Арміі аказвалі партызаны і падпольшчыкі Гомельшчыны. Толькі летам 1943 года ў Гомелі і яго ваколіцах дзейнічала больш 40 падпольных груп, якія аб'ядноўвалі звыш 400 чалавек. Яны вялі сярод насельніцтва палітычную работу, зрывалі ваенныя і эканамічныя мерапрыемствы акупантаў, збіралі разведвальныя даныя для камандавання Савецкай Арміі і партызан.

Знішчальнымі батальёнамі, апалчэнцамі і партызанамі Гомельшчыны па няпоўных дадзеных за перыяд акупацыі знішчана каля 100 тысяч гітлераўцаў, пушчана пад адхон больш 1100 эшалонаў і каля 10 бронепаяздоў, перабіта 50 тысяч рэльсаў, пашкоджана звыш 80 км тэлефонна-тэлеграфных ліній, збіта і опалена каля 50 самалётаў, падбіта каля 200 танкаў і бронемашын.

Войскі беларускага фронту да вечара 25 лістапада пры садзейнічанні падпольшчыкаў і партызан падышлі да Гомеля і завязалі баі на яго ўскраінах. Раніцай 26 лістапада жыхары горада віталі сваіх вызваліцеляў і сустракалі хлебам-соллю.

Загадам Вярхоўнага галоўнакамандуючага 23 воінскім часцям і злучэнням, якія найбольш вызначыліся ў баях за Гомель, было прысвоена ганаровае званне «Гомельскіх».

Вядомых военачальнікаў Беларускага фронту — маршала Савецкага Саюза К. К. Ракасоўскага, маршала авіяцыі С. І. Рудэнку, генералаў арміі А. В. Гарбатава, І. І. Фядзюнінскага, генерал-лейтэнанта К. Ф. Цялегіна, генерал-лейтэнанта авіяцыі М. М. Касых гамельчане ўдастоллі звання

ганаровых грамадзян.

Вайна была суровым выпрабаваннем для ўсіх савецкіх людзей. І паўсюдна — на фронце і ў варажым тыле — змагаліся з фашыстамі ўраджэнцы Гомельшчыны. Радзіма па-вартасці ацаніла іх подзвігі. 118 з іх было прысвоена званне Героя Савецкага Саюза, 22 жыхары Гомельшчыны сталі поўнымі кавалерамі ордэнаў Славы, звыш 100 тысяч воінаў і партызан, ураджэнцаў вобласці, узнагароджаны ордэнамі і медалямі. Вечна ў памяці народнай застануцца гераічныя подзвігі гамельчан — двойчы Героя Савецкага Саюза генерал-маёра авіяцыі П. Я. Галавачова, віцэ-адмірала В. П. Дразда, Герояў Савецкага Саюза генерала-маёра А. І. Лізюкова і палкоўніка П. І. Лізюкова, Герояў Савецкага Саюза партызан І. П. Кожара, Е. І. Барыкіна, А. Л. Ісачанкі, Ф. П. Котчанкі, І. Н. Осіпава, І. Б. Катуніна, Б. А. Царыкава, партызана-падпольшчыка Р. Цімафеенкі і інш.

Гераічна набліжалі перамогу камсамольцы і моладзь Гомельшчыны. У гісторыю ўвайшлі імёны Гомельскіх падпольшчыкаў І. Жалезнікава, Героя Савецкага Саюза Ц. Барадзіна, І. Шылава, А. Кірыкавай, В. Шышпо, З. Макарэвіча і інш. Гэта ім, разам з іншымі маладымі барацьбітамі за вызваленне Гомельшчыны, на сабранны і заробленыя п'янерамі і школьнікамі, камсамольцамі г. Гомеля грошы быў узведзены ў 1954 годзе помнік у скверы на перакрываванні вуліц Карповіча і Жаркоўскага.

Вечная памяць, вечная слава вызваліцелям Гомеля, удзельнікам барацьбы супраць самай небяспечнай чумы чалавецтва — гітлераўскага фашызма. Іх імёны будуць вечна гучаць у сэрцах нашчадкаў.

І. ЭСМАНТОВІЧ,
кандыдат гістарычных навук, дацэнт
кафедры гісторыі Беларусі.

Вучоныя ГДУ — школе

ШЭФСТВА НАД ВЫКЛАДЧЫКАМІ ГІСТОРЫІ

Літаральна з першых дзён новага навучальнага года кафедра гісторыі Беларусі Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ф. Скарыны ў поўным сэнсе слова ўзяла шэфства над выкладчыкамі гісторыі школ г. Гомеля — арганізавала для іх агульнагарадскі семінар.

Сёння гісторыкі перажываюць не лепшыя часы. Прынцыпова новая канцэпцыя, новыя праграмы, новыя падручнікі, прычым далёкія ад дасканаласці — усё гэта даволі сур'ёзныя цяжкасці ў нашай рабоце. Кафедра гісторыі Беларусі, яе прафесарска-выкладчыцкі састаў дапамагаюць нам гэтыя цяжкасці паспяхова пераадоляваць.

Мы вельмі ўдзячныя навуковым работнікам і выкладчыкам кафедры яшчэ і таму, што гэта не фармальнае мерапрыемства, якіх у свой час мы бачылі дастаткова. Вельмі каштоўна тое, што тэматыка лекцый, у першую чаргу, улічвае інтарэсы і патрэбы настаўнікаў.

Заняткі, якія паспелі ўжо для нас правесці доктар гістарычных навук Э. М. Эціці, кандыдаты гістарычных навук І. В. Нямікевіч, В. У. Матусевіч, вы-

кладчыкі В. І. Сычоў і В. П. Пічукоў, былі прысвечаны прынцыповым пытанням гісторыі Беларусі. Усе лекцыі прачытаны на выключна высокім тэарэтычным і метадычным узроўнях.

І яшчэ адзін момант, аб якім нельга не сказаць. Мы адчуваем уважлівую асноўна і ўвагу калег, добразначлівую абстаноўку, якая пануе на кафедрах. Паспяховаму авалодванню матэрыяла дапамагае таксама ўтульны, добра аформлены кабінет беларускай гісторыі і культуры.

За ўсё гэта, дзякуй!
І. АБРАМЧУК,
настаўнік-метадыст СШ № 44
г. Гомеля,
І. ВЕДЗЯНЕЕВА,
заслужаны настаўнік школ
Беларусі (СШ № 28).

ПАВЕДАМЛЕННЕ

30 лістапада ў аўд. 2-26 корпуса № 5 адбудзецца прафсаюзная канферэнцыя выкладчыкаў і супрацоўнікаў універсітэта. Асноўным на парадку дня будзе пытанне аб выкананні калектыўнага дагавору. З інфар-

15 лістапада адбылося пасяджэнне рэктарата. Заслухана інфармацыя рэдактара шматтыражнай газеты «Гомельскі ўніверсітэт» У. П. Балогі аб правядзенні падпіскі на гэты выданне. Прапанавана завяршыць яе ў пачатку наступнага месяца.

У РЕКТАРАЦЕ

Нагадаем, што падпісны кошт аднаго экзэмпляра на першае паўгоддзе 1994 г. самы мінімальны — 120 руб.
Першы прарэктар універсітэта прафесар М. В. Селькін сваё выступленне прысвя-

ціў правядзенню прадстаўчай атэстацыі факультэтаў.

На пасяджэнні рэктарата адбылася закліпаная размова аб цяжкім фінансавым становішчы ўніверсітэта. Вырашана звярнуцца ў Міністэрства адукацыі з просьбай для аказання дадатковага фінансавання.

АБ НОВАЙ АПЛАЦЕ ПРАЦЫ

У ПАРАЎНАННІ З ЦЭНАМІ ЯНА МІЗЭРНАЯ

— 137675 руб.; без вучонай ступені — 126355 руб.; старшаму выкладчыку з вучонай ступенню — 126355 руб.; без вучонай ступені — 115960 руб.; асістэнту-выкладчыку з вучонай ступенню — 106490 руб.; без вучонай ступені — 97715 руб.; выкладчыку - стажору — 89630 руб.

ДАПЛАТЫ І НАДБАЎКІ:

— за выкананне абавязкаў дэкана — адпаведна 18000 руб. і 50%;
— за выкананне абавязкаў нам. дэкана — 16000 руб. і 30%;
— за загадванне кафедрай асобам з ліку прафесарска-выкладчыцкага саставу, якія не маюць вучонага звання прафесара, — 14000 руб. і 20%;
— за валоданне замежнай мовай (адной) і прымяненне яе ў рабоце па падрыхтоўцы

спецыялістаў для замежных краін — 4000 руб.

Пагадзінная аплата пры рабоце са студэнтамі ўстаноўлена ў наступных размерах: для прафесара, доктара навук — 3000 руб.; дацэнта, кандыдата навук — 2600 руб.; для асоб без вучонай ступені — 2000 руб.; пры рабоце з аспірантамі, слухачамі навуковых устаноў па павышэнню кваліфікацыі кіруючых работнікаў і спецыялістаў пагадзінная аплата складае адпаведна — 4200, 3600 і 3000 руб.; пры рабоце з навучцамі школ, прафесійна-тэхнічных навуковых устаноў, гімназій, ліцэяў, каледжаў, сярэдніх спецыяльных навуковых устаноў, са слухачамі курсаў стаўка пагадзіннай аплаты працы прафесара, доктара навук складае 2000 руб.; для дацэнта, кандыдата навук — 1800 руб.; асобы, якія не маюць вучонай ступені, — 1200 руб.

мацыямі выступаць рэктар універсітэта Л. А. Шамяткоў і старшыня прафкома Г. І. Варатніцкі.

Удзельнікі канферэнцыі выбяруць дэлегата на Рэспубліканскую прафсаюзную галіновую канферэнцыю.

Пачатак канферэнцыі — у 14.00.

МЕРАПРЫЕМСТВЫ ПА АТЭСТАЦЫІ ФАКУЛЬТЭТАУ

У адпаведнасці з планам работы навукова-метадычнага савета ўніверсітэта на працягу 1993—94 навучальнага года праводзіцца атэстацыя факультэтаў па пытаннях арганізацыі вучэбнага працэсу. Мэтай атэстацыі з'яўляецца падрыхтоўка матэрыялаў для паглыбленага аналізу якасці падрыхтоўкі спецыялістаў, арганізацыі вучэбна-метадычнай работы, кадравы забеспячэння вучэбнага працэсу.

Зацверджаны наступныя саставы камісій для правядзення атэстацыі:

Гісторыка-юрдычны і філалагічны — М. М. Воінаў, прарэктар па вучэбнай рабоце (кіраўнік камісіі), У. І. Коваль, загадчык кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства, Р. Р. Лазько, загадчык кафедры ўсеагульнай гісторыі, В. І. Старожапа, метадыст вучэбнага аддзела;

Матэматычны і фізічны — дацэнт У. Р. Ермакоў (кіраўнік камісіі), дацэнт У. Ф. Шолах, А. А. Лытко, загадчык кафедры псіхалагічнай дыягностыкі і падрыхтоўкі да ВНУ;

Біялагічны і геалага-геаграфічны — Л. М. Сапегін, загадчык кафедры батанікі і фізіялогіі раслін (кіраўнік камісіі), прафесар Г. А. Кузняцоў;

Эканамічны — Н. І. Папкова, начальнік вучэбнага аддзела (кіраўнік камісіі), С. Н. Гавейка, загадчык кафедры эканамічнай інфарматыкі і АСК;

Фізічнай культуры — В. А. Каляда, загадчык кафедры фізічнага выхавання (кіраўнік камісіі), М. А. Кульбакоў, намеснік дэкана факультэта фізічнай культуры.

Камісія дае экспертную ацэнку па наступных раздзелах работы:

1. ЯКАСЦЬ ПАПРЫХОТЭЦЫ СПЕЦЫЯЛІСТАУ

Па гэтым раздзелу камісія правярае наяўнасць на кафедрах фонду (бібліятэкі) кантрольных заданняў па дысцыплінах і спецыяльнасцях.

Ацэньвае ўзровень ведаў і ўменняў студэнтаў па дысцыплінах кафедраў (для гэтага можна выкарыстоўваць фонды кантрольных заданняў па дысцыплінах кафедраў).

Праверка ўзроўню ведаў і ўменняў студэнтаў можа быць праведзена метадам пісьмовых кантрольных работ.

Пры ацэнцы ведаў і ўменняў правяраецца падлягаюць выбарачна не менш 30—40 працэнтаў студэнтаў, напрыклад, 2 і 5 курсы.

Акрамя ўзроўню ведаў і ўменняў студэнтаў, неабходна ажыццявіць:

— выбарачны аналіз якасці курсавых работ;

— аналіз справаздач старшынь ДЭК за апошнія 2 гады.

2. ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ РАБОТА.

Па гэтым раздзелу камісія правярае:

2.1. Выкананне «Закона аб мовах» (у тым ліку пе-

ралічыць, па якіх вучэбных дысцыплінах выкладанне вядзецца на беларускай мове);

2.2. Якасць раскладу вучэбных заняткаў, у тым ліку правяршыць наяўнасць на занятках выкладчыкаў у адпаведнасці з раскладам.

2.3. Наяўнасць у дэканате вучэбных і рабочых планаў, факты іх удасканалення за апошнія 2 гады.

2.4. Наяўнасць на кафедрах рабочых праграм па ўсіх дысцыплінах кафедраў.

2.5. Арганізацыйна-метадычную работу кафедраў (нафедральныя семінары, узаманаведванне заняткаў, у тым ліку наведванне заняткаў заг. кафедраў; журнал узаманаведвання).

2.6. Метадычнае забеспячэнне вучэбнага працэсу: падручнікі, кафедральныя вучэбныя дапаможнікі, выкарыстанне камп'ютэрнай тэхнікі ў вучэбным працэсе.

2.7. Якія новыя формы і метады навучання прымяняюць кафедры.

2.8. Ці ёсць, акрамя градыцыйных, новыя формы кантролю ведаў студэнтаў, асабліва ў міжсесійны перыяд.

3. АНАЛІЗ ЯКАСНАГА САСТАВУ НАВУКОВА-ПЕДАГАГІЧНЫХ КАДРАУ НА КАФЕДРАХ ФАКУЛЬТЭТА

3.1. Ацэнка цяжасці навукова-педагагічных кадраў (колькі чалавек звольнілася і прынята на працу за апошнія тры гады, іх кваліфікацыя, наколькі гэта паўплывала на ўзровень вучэбна-метадычнай і навуковай работы);

3.2. Крыніцы камплектавання кадраў на кафедрах за тры гады (выпускнікі ГДУ, іншых ВНУ, аспірантура, прадпрыемствы і навуковыя ўстановы). Даць ацэнку намерцымся тэндэнцыям.

3.3. Аналіз прыцягнення да выкладання вядучых вучоных і спецыялістаў народнай гаспадаркі, у тым ліку на ўмовах штатнага сумяшчальніцтва і пагадзіннай аплаты.

Магчымыя недахопы: слабае прыцягненне да выкладання, дапамогі ў правядзенні навуковых даследаванняў вядучых вучоных і спецыялістаў, адсутнасць планавасці ў гэтай рабоце, прыцягненне да выкладання, у асноўным, работнікаў з ліку вучэбна-дапаможнага саставу сваёй ВНУ.

3.4. Прааналізаваць ступень выкарыстання кадравы патэнцыялу кафедраў.

Магчымыя недахопы: чытанне лекцый давяраецца найменш кваліфікаваным выкладчыкам, асістэнтам без вучонай ступені і звання, у той час як лекцыйная нагрузка прафесараў і дацэнтаў малая, невыкананне прадугледжанай індывідуальнымі планами вучэбна-метадычнай, навукова-даследчай работы і абумоўлены гэтым парушэнні вучэбных планаў і праграм, неправядзенне практычных і лабараторных заняткаў з-за адсутнасці неабходнага абсталявання, выкладчыкаў.

Роздум пасля практыкі

Як заўсёды, студэнты — будучыя педагогі ГДУ былі размеркаваны па школах горада для таго, каб прайсці практыку. Тут і была школа для будучых настаўнікаў — і з добрымі ўрокамі, і з бліжэй.

Самае першае, што адчулі: усё ў жыцці пачынаецца, а дакладней, павінна пачынацца менавіта ў школе. І, зразумела, самай важнай дзеючай асобай сістэмы навучання з'яўляецца настаўнік.

Анкетаванне вучняў адзінацятых класаў СШ № 56 сведчыць аб тым, што яшчэ востра стаіць пытанне і наконт павышэння агульнай культуры настаўніка, выкладчыка. Ёсць над чым падумаць студэнтам-практыкантам! Аўтарытарная сістэма кіравання грамадствам ператварыла яго ў аўтарытарнае, а яно ў сваю чаргу надала аўтарытарызм і сучаснай школе. Ёсць яшчэ ў школах настаўнікі, для якіх дзеці не існуюць. Безумоўна, можна ведаць прозвішчы і імёны ўсіх вучняў, але асобы ў іх не бачыць, дакладней не жадаць бачыць. Такіх настаўнікаў і выкладчыкаў дзеці цікавяць толькі ў той ступені, як яны ведаюць яго прадмет.

Маўляў, якая мне справа да яго, як да асобы, калі ён у беларускай літаратуры — нуль.

Яшчэ адна праява аўтарытарызму — падазронасць да

НАСТАЎНІК І ВУЧАНЬ: ПЕДАГОГІКА СУПРАЦОЎНІЦТВА

творчых пошукаў і знаходак выкладчыкаў. Настаў час вызваліць настаўніка ад далёкіх да яго працы абавязкаў, даць яму час для галоўнага — навучання і выхавання.

З другога боку, сярод настаўнікаў і нават сярод студэнтаў-практыкантаў назіраецца раздзяленне на прыхільнікаў педагогікі «пугі і пернікі», «вокрыкі і педагогікі паварі і супрацоўніцтва настаўніка і вучня. Тут існуе логіка.

Таксама як і настаўнікі, якія знаходзіліся пад прыгнётам дзяржаўнага кіравання, так і дзеці ў школе — пад прыгнётам настаўніцкім.

І яшчэ — шмат і тых у школах, якіх неабходна неадкладна ўбіраць, паколькі ад іх адзіная шкода, але... іх замяніць няма кім. Якасны склад настаўніцкіх кадраў — вось праблема, ад якой нельга адварочвацца. Патрэбны не толькі дыплом, але і жаданне працаваць, і здольнасці.

Трэба, каб у школу ішлі асобы (а такіх нямае ў школах горада), напрыклад, настаўнік беларускай мовы і літаратуры ў школе № 56 С. У.

Несцяровіч, настаўнік рускай мовы і літаратуры ў той жа школе С. А. Камісарчык і іншыя. Больш за ўсё патрэбны добры, сардэчны чалавек, якога цікавяць дзеці.

Напэўна, не дарэмна да рэвалюцыі існавала функцыя апекі, а не кіравання, што складала ўмовы дзеля развіцця індывідуальнасці вучняў, давала кожнаму магчымыя раскрыць свае здольнасці.

Як прыемна было бачыць у класах вучняў, якія дазваляюць сабе асабістую думку, меркаванні, замест тых, якія дэманстравалі паслухмянасць. Памятаецца, у часы росквіту застою быў папулярны лозунг: усё лепшае — дзецям! Дык давайце зробім так, каб лепшыя настаўнікі і лепшыя педагогі ішлі на дзядей. Каб школа існавала на дэмакратычных прынцыпах, была б пабудавана на самакіраванні, грамадзянскай самасвядомасці, павязе да асобы, раўнапраўі педагога і самага маленькага вучня. Вядома, гэта залежыць ад сённяшніх студэнтаў.

А. КАЛЯДА,
студэнтка гр. БР-53
філалагічнага факультэта.

ПРА АДПАЧЫНАК СЁЛЕТНІ І БУДУЧЫ

Якім быў адыходзячы 1993 год для выкладчыкаў і супрацоўнікаў ГДУ ў плане аздаравлення і лячэння? Ці ўсё магчымае ўдалося ажыццявіць, каб максімальна задаволіць пудэўкамі членаў універсітэцкага калектыву, іх дзяцей? Аб гэтым расказвае галоўны бухгалтар прафкома ГДУ Т. А. ВАУЧКОВА:

— За бягучы год змаглі прайсці аздаравленне 411 выкладчыкаў і супрацоўнікаў. Гэта крыху менш, чым летась (460 чал.). З іх санаторныя пудэўкі атрымалі 96 чалавек, у дамах адпачынку і на турбазах пабывалі 249, карысталіся паслугамі санаторыяў-прафілакторыяў рэспублікі 7 чалавек. Мамы і таты змаглі адправіць у санаторыі сваіх дзяцей па 15 пудэўках. Таксама былі заезды ў ліпені-жніўні на адпачынак у Малдову, куды выязджалі 32 чалавекі. Райкомам прафсаюза работнікаў народнай адукацыі і навукі Калінкавіцкага раёна была аказана дапамога ў набыцці пудэвак для супрацоўнікаў ГДУ ў санаторый т. Нальчыка. Такую магчымасць выкарыстаў 5 членаў нашага калектыву. Абласаўпроф і гарана г. Гомеля дапамаглі нам у набыцці 7 пудэвак для адпачынку ў піянерскім лагеры Даманава, што ў Маладзечанскім раёне. Дзецям усе пудэўкі былі выдадзены бясплатна. А яшчэ па рашэнню прафкома ГДУ аплатвалася дарога ў адзін бок дзецям, якія выязджалі на аздаравленне з бацькамі.

Насукова-практычная канферэнцыя

ПА АКТУАЛЬНАЙ ПРАБЛЕМЕ

Усе ўзмацняючы антрапагенны прэс на навакольнае асяроддзе прыводзіць да разбурэння жывой прыроды, яе экасістэм, ставіць пад пагрозу існаванне ўсяго жывога, у тым ліку і чалавека.

Такое ўсепагаршаючае становішча з навакольным асяроддзем прымусіла сусветнае супольніцтва правесці ў Бразіліі (Рыа-дэ-Жанейра, 1992 г.) канферэнцыю ААН па навакольнаму асяроддзю і развіццю, у рабоце якой прынялі ўдзел 118 кіраўнікоў дзяржаў і ўрадаў, усіх вядучых міжрадавых, эканамічных, валютна-фінансавых арганізацый, устаноў і банкаў, прадстаўнікоў 761 неўрадавай арганізацыі. У выніку быў дадзены новы імпульс больш глыбокага асэнсавання экалагічнага, генетычнага, сацыяльнага і эканамічнага значэння біялагічнай разнастайнасці для эвалюцыі і захавання жыцця на Зямлі, устойлівага функцыянавання сістэм біясферы.

Канферэнцыя прыняла «Кан-

венцыю аб біялагічнай разнастайнасці», якая была ратыфікавана Вярхоўным Саветам Рэспублікі Беларусь. Пасля гэтага праблема захавання біялагічнай разнастайнасці заняла цэнтральнае месца ў сучаснай стратэгіі аховы навакольнага асяроддзя нашай рэспублікі.

У гэтым накірунку і была праведзена Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя «Праблемы захавання біялагічнай разнастайнасці Беларусі». Яе арганізатарамі былі Дзяржкамітэт рэспублікі па экалогіі і АН Беларусі. Канферэнцыя праходзіла ў Акадэміі навук з 9 па 11 лістапада. Для ўдзелу ў яе рабоце было падарэна 139 заявак вучоных і практыкаў не толькі ад нашай рэспублікі, але і ад блізкага і далёкага замежжа.

Уступным словам канферэнцыю адкрыў прэзідэнт АН Рэспублікі Беларусь акадэмік Л. М. Сушчэня. З дакладамі выступілі старшыня Дзяржка-

мітэта Рэспублікі Беларусь А. М. Дарафееў, акадэмік АН Беларусі В. І. Парфёнаў, д. б. н. І. К. Лапацін, чл.-кар. АН Беларусі Н. Н. Бамбалаў, д. б. н. М. М. Пікулік, д. б. н. А. Т. Федарук і інш.

Ад кафедраў батанікі і фізіялогіі раслін нашага ўніверсітэта на канферэнцыі былі прадстаўлены даклады аўтара гэтых радкоў «Сінтаксанамічная разнастайнасць поймавых лугоў Беларускага Палесся», М. М. Дайнекі «Шляхі павышэння ўстойлівасці і даўгалецця бабовых траў у аграэкозах», а таксама калектывуны даклад «Відавая разнастайнасць і ўстойлівасць луговых экасістэм» да антрапагеннага фактараў.

Канферэнцыя прыняла рэкамендацыі, якія накіраваны на максімальнае захаванне рэсурсаў жывой прыроды, іх рацыянальнае выкарыстанне.

Л. САПЕГІН,
загадчык кафедры батанікі і фізіялогіі раслін,
д. б. н., прафесар.

ПАДРЫХОТЭЦА ПСІХОЛАГАУ

На факультэце павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў нашага ўніверсітэта ўпершыню пачата падрыхтоўка спецыялістаў па псіхалогіі для сістэмы народнай адукацыі. За конт сподкаў Міністэрства адукацыі рэспублікі набрана група з 26-ці чалавек. З лекцыямі выступаюць выкладчыкі кафедраў педагогікі і псіхалогіі ГДУ, су-

працоўнікі медыцынскіх устаноў, псіхатэрапеўты. Праграмай, разлічанай на 9-ці месячны тэрмін навучання, прадугледжана асваенне вылічальнай тэхнікі і іншых дысцыплін, якія маюць непасрэднае дачыненне да псіхалогіі. Да выкладання на курсах разам з гамільчанама прыцэлююцца і вядомыя спецыялісты Санкт-Пецярбурга.

БУДЗЬЦЕ МІЛАСЭРНЫМІ

29-га лістапада ў нашым універсітэце — Дні донара

Медпункт ГДУ будзе чакаць тых, хто не застаецца раўнадушным да гэтага сапраўды высакароднага і гуманнага мерапрыемства. Донорам можа стаць любы здаровы чалавек ад 18 да 60 гадоў. Праціпакаваннямі да ўдзелу ў донарстве служаць вострыя і хранічныя захворванні. Жадаючага стаць донорам абследуюць урачы, менавіта яны вырашаюць: ці трэба браць кроў у гэтага чалавека і ў якой дозе. Падлічана, калі кожны чалавек, які можа быць донорам, дасць на працягу жыцця хаця б два разы кроў, усе патрэбы грамадства ў гэтым бласцэнным ляскарстве будуць забяспечаны. Да гэтага часу не знойдзены ненатуральныя рэчывы, якія б маглі замяніць

кроў з яе лячэбнымі ўласцівасцямі. Літры крыві патрэбны для працы штучнай ныркі, аперацый на сэрцы, пры няшчасных выпадках. Кроў любой групы выкарыстоўваецца пры пераліванні і пры перапрацоўцы на прэпараты. Даць кроў — гэта значыць выратаваць жыццё! Праблемы донарства заўсёды вырашаюцца, зыходзячы з галоўнага прынцыпу — максімальную карысць хвораму і ніякай шкоды донору. На жаль, усё менш і менш людзей прыходзяць сёння на донорскі пункт, каб здаць кроў. Што спыняе людзей? Думка, што донарства можа нанесці ўрон здароўю, боязь заражэння СНІДам, вірусным гепатытам, або іншым інфекцыйным захворваннем.

Так, кроў — гэта адна з важнейшых складаемых нашага арганізма, але крыватворныя органы маюць здольнасць вельмі хутка аднаўляць страту. Абсталяванне сістэмы для ўзяцця крыві — стэрыльнае. Іголки ахаваны ўпакоўкай, прызначаны для аднаразовага прымянення і знішчаюцца пасля ўзяцця крыві ў донара. Акрамя таго, кожны донор аўтаматычна пройдзе аналіз кантроль на ВІЧ. Чакаем Вас у медпункце універсітэта 29 лістапада з 10 да 15 гадзін.

Пры сабе неабходна мець пашпарт.
За 220 мл крыві донору выплачваецца 2640 руб., за 320 мл — 3840 руб., 420 мл — 5040 руб. плюс 895 руб. на харчаванне.
Пры бясплатным донарстве выдаецца 1395 руб.
Н. МАРЧАНКА,
загадчыца медпункта ГДУ.

1-га снежня — Сусветны дзень барацьбы са СНІДам

ЧАС ДЗЕЙНІЧАЦЬ

Пад такім дэвізам праводзіцца сёлета Сусветны дзень барацьбы са смяротна небяспечнай хваробай. На жаль, колькасць яе ахвяр пастаянна ўзрастае. У нашай вобласці ўжо ёсць два выпадкі смерці ад СНІДа. Асабліва каварнасць віруса СНІДа ў тым, што чалавек можа доўгія гады не адчуваць яго прысутнасці, жыць звычайным жыццём, а ў выніку і заражаць іншых.

Бязладныя палавыя сувязі, выкарыстанне брудных шпрыцоў наркаманамі — найбольш верагодныя шляхі заражэння.

Мінутнае задавальненне можа стаць прычынай доўгіх гадаў і смерці.

Калі хочаш быць здаровым, маладым і шчаслівым, выхоўвай у сабе асобу, здольную адмовіцца ад слабасцей і спакусаў, вядучых да СНІДа, а гэта:

- сексуальная разбэшчанасць;
- небяспечныя формы сексу: бісексуальныя нахільнасці, гомасексуалізм;
- ігнараванне прымянення прэзерватываў — адзінага эфектыўнага сродку прафілактыкі;
- наркаманія, таксікаманія, п'янства;
- грэбаванне правіламі асабістай гігіены: выкарыстанне чужых шпрыцоў, іголак, лязоў, манікюрных інструментаў і іншых прадметаў, раяных скуру і сліззістыя.

Кіруюце сваімі пачуццямі, стрымлівайце інстынкты!

Захоўвайце сваё здароўе і шчасце тых, каго вы кахаеце!

Калі ўзнікне падазрэнне на заражэнне, звяртайцеся ў любую гарадскую, раённую паліклініку, дзе вы можаце абследавацца ананімна, або ў абласны Цэнтр прафілактыкі СНІДа (тэл. 53-71-40).

Гомельскі абласны цэнтр прафілактыкі СНІДа.

ФРАЗЫ

Вучыўся завочна — кніг у вочы не бачыў.

І для інтэлектуальнай работы часта патрабуюцца конскія сілы.

Калі крадуць у аднаго, гэта плагіят. Калі ў многіх — гэта навуковае даследаванне, заснаванае на першакрыніцах.

Рабіць адкрыцці — навука. Рабіць выгляд, што ты робіш адкрыцці, — мастацтва.

Усё ў жыцці ўзаемазвязана, таму без сувязей лепш не жыць.

Каб несці залатыя яйкі, трэба кляваць рацыянальнае зерне.

Я ведаю, што нічога не ведаю, але ў дыпламе гэтага не ўказваюць.

Калі ісціна нараджаецца ў спрэчцы, то адкуль бяруцца бясспрэчныя ісціны?

Як не хапае чалавецтву кантактаў з незямнымі цывілізацыямі — так хочацца павучыцца на чужых памылках!

Далёка шагнула навука: пачала з белых плямаў, а дайшла да чорных дзірак.

Хочаш абняць увесь свет — купі глобус.

УСКОЛЬЗАЮЩАЯ ИСТИНА.

Фототюд В. Чистика.

Спорт

МНАГАБОРЦЫ ГДУ — МАЦНЕЙШЫЯ

У Мінску прайшоў чэмпіянат Рэспублікі Беларусь па летняму шматбор'ю «Здароўе» сярод сярэдніх і вышэйшых навучальных устаноў.

Асаблівасцю гэтага чэмпіянату з'явілася тое, што ён быў камандным, і асабістае першынство ва ўзроставых групках не разыгрывалася.

Выдатна выступілі ў чэмпіянаце шматборцы нашага універсітэта, якія сталі пераможцамі. Сярэбраныя ўзнагароды ў студэнтаў Акадэміі фізічнага выхавання і спорту і бронзавыя — у каманды Магілёўскага машынабудаўнічага інстытута.

Нашу каманду на чэмпіянаце ўзначалвала выкладчыца ка-

федры фізічнага выхавання двухразовай чэмпіёнка свету ў гэтым відзе спорту, майстар спорту Галіна Галаўнёва.

Акрамя вядомай спартсменкі выступалі: выкладчык кафедры фізічнага выхавання майстар спорту Валянцін Ткачоў, трэцякурсніца гісторыка-юрыдычнага факультэта Юлія Каляда, студэнт факультэта фізічнай культуры Аксана Федарэнка (IV курс) і Аляксей Кашаедаў (I курс).

Хочацца спадзявацца, што нашы шматборцы і ў далейшым будуць высока несці марку нашага універсітэта, а іх перамогі стануць традыцыйнымі.

В. МАРЧАНКА.

ГОМЕЛЬСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСИТЕТ ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ВАКАНТНЫХ ПАСАД НА КАФЕДРАХ:

- інжынернай геалогіі і гідрагеалогіі — асістэнта;
 - педагогікі і псіхалогіі — ст. выкладчыка;
 - беларускай мовы — ст. выкладчыка;
 - беларускай літаратуры — ст. выкладчыка;
 - нямецкай і французскай моў — выкладчыка;
 - матэматычнага аналізу — ст. выкладчыка;
 - ВМ і праграмавання — асістэнта;
 - псіхалагічнай дыягностыкі і падрыхтоўкі да ВНУ — дацэнта;
 - аўтаматызаваных сістэм апрацоўкі інфармацыі — дацэнта;
 - оптыкі — ст. выкладчыка;
 - фізіялогіі чалавека і жывёліны — ст. выкладчыка;
 - завочны факультэт — дэкана.
- Тэрмін падачы заяў — не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.
Заявы накіроўваць на адрас: 246699 г. Гомель, вул. Савецкая, 104.

Рэктарат.

С УЛЫБКОЙ О ТЕЛЕВИЗИОННОЙ РЕКЛАМЕ

САТИРИЧЕСКИЙ КОЛЛАЖ

Выбрался отдохнуть с друзьями, покажи какой-нибудь фокус: беру кисло-сладкий соус Анкл Бенс, начинку из отборного солода и сливок, который отлично разместится внутри вашего тела, ведь желудок у котёнка не больше наперстка — посмотрите, как он нравится собаке, посмотрите, в какой он форме. То же мне фокус: обувь Рибок со склада в Москве сделана из такого нежного молочного суфле. В ней и с двумя палочками хрустящего, песочного печенья.

в одном флаконе, сделают ваше бельё безупречно чистым, и вы сможете посетить все столицы мира без утомительного застирывания.

При этом перхоть исчезла, и в её хрустящих кусочках толстый-толстый слой шоколада, и даже если вы всего лишь перекусили — Колгейт, Но ваша киска купила бы неповторимый, устойчивый вкус Педди Гри Пал, за рубли и по безналичному расчёту. Для этого вовсе необязательно стоять в очереди, и это благоприятно отразится на вашем здоровье и предотвратит карнес — улыбка на всю жизнь.

Д. ФРОЛОВ,
студент гр. П-12
историко-юридического факультета.

Рэдакцыя нашай газеты не нясе адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

«Гомельскі ўніверсітэт» — газета Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ф. Скарыны.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21.

Рэгістрацыйны № 221

Спонсары газеты — Цэнтральны райсавет народных дэпутатаў г. Гомеля; НВП «Сучасныя тэхналогіі», прафлом студэнтаў.

Фабрыка «Палесдру»
г. Гомель, Савецкая, 1.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Аб'ём 1 друк. арк.
Тыраж 1.500 экз.
Заказ 750.

Падпісана да друку ў 13.00.